

บทที่ 6

สรุปผลการทดลอง

1. การเก็บรวบรวมสายพันธุ์เห็ดโคนน้อย

1.1 การรวบรวมเห็ดโคนน้อยจากสถานที่ต่างๆ ซึ่งมีทั้งสายพันธุ์ที่ผลิตเป็นการค้า 7 สายพันธุ์ และสายพันธุ์ที่เกิดตามธรรมชาติ 1 สายพันธุ์ รวม 8 สายพันธุ์ สามารถคัดเลือกพ่อแม่พันธุ์ได้ 2 สายพันธุ์ คือ C6 จากศูนย์เห็ดล้านนา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ และสายพันธุ์ C8 จากแหล่งธรรมชาติในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งให้ผลผลิตสูง และมีลักษณะดีเด่นคือดอกเห็ดบานช้า

1.2 จากการศึกษาการเจริญเติบโตของเส้นใย พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการให้ผลผลิตคือ สายพันธุ์ที่มีการเจริญเติบโตของเส้นใยดีมาก ไม่ได้เป็นสายพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงเสมอไป

2. การแยกและการคัดเลือกเส้นใยนิวเคลียสเดี่ยว

เส้นใยนิวเคลียสเดี่ยว ของเห็ดโคนน้อยสายพันธุ์พ่อแม่ (C6 และ C8) สามารถแบ่งได้เป็นสี่กลุ่มคือ เส้นใยที่เจริญเร็ว, เจริญปานกลาง, เจริญช้า, และเส้นใยที่เจริญช้ามาก คัดเลือกตัวแทนกลุ่มๆ ละสี่สายเชื้อ สายพันธุ์ละ 16 สายเชื้อ เพื่อนำไปผสมพันธุ์กัน

3. การผสมพันธุ์จากสปอร์เดี่ยว

3.1 การผสมพันธุ์จากสปอร์เดี่ยวของเห็ดโคนน้อยพันธุ์ C6 และ C8 สายพันธุ์ละ 16 สายเชื้อ ได้คู่ผสมทั้งหมด 256 คู่ผสม สามารถผสมกันได้ 217 คู่ผสม และเกิดดอกได้ในหลอดทดลองที่บรรจุเมล็ดข้าวฟ่างจำนวน 149 คู่ผสม โดยคัดเลือกสายพันธุ์ลูกผสมที่เกิดดอกได้เร็วและปานกลางได้ 87 สายพันธุ์ เพื่อใช้ในการทดสอบการเกิดดอก

3.2 จากการศึกษาการเกิดดอกในหลอดทดลองที่บรรจุเมล็ดข้าวฟ่าง พบว่า วิธีการนี้ สามารถช่วยให้ทราบได้ว่า สายเชื้อใดที่นำไปเพาะแล้วสามารถเกิดดอกเห็ดได้

4. การคัดเลือกลูกผสมที่สามารถเกิดดอกได้ที่อุณหภูมิต่างๆ กัน

4.1 ทดสอบการเกิดดอกของเห็ดโคนน้อยสายพันธุ์ลูกผสม 87 สายพันธุ์ในหลอดทดลองที่บรรจุเมล็ดข้าวฟ่างเป็นอาหาร ที่อุณหภูมิ 15, 20 และ 25 องศาเซลเซียส นาน 10 วัน สามารถเกิดดอกได้ 72, 84 และ 87 สายพันธุ์ ตามลำดับ

4.2 คัดเลือกสายพันธุ์ลูกผสมที่เกิดดอกได้เร็วที่อุณหภูมิ 15 องศาเซลเซียส 36 สายพันธุ์ โดยทำการคัดเลือกสายพันธุ์ที่เส้นใยมีความหนาแน่นมาก 18 สายพันธุ์ ทดสอบผลผลิตในอาหารเมล็ดข้าวฟ่าง ได้ลูกผสมที่ให้ผลผลิตมากที่สุดจำนวน 10 สายพันธุ์ โดยตั้งชื่อใหม่คือ H1 ถึง H10

5. การทดสอบผลผลิตของสายพันธุ์ลูกผสมที่ได้รับการคัดเลือก

5.1 การทดสอบผลผลิตในช่วงฤดูหนาว (กุมภาพันธ์, 2550) ลูกผสมสองสายพันธุ์คือ H2 และ H10 ให้ผลผลิตสูงแตกต่างจากพันธุ์พ่อแม่และพันธุ์การค้า และเมื่อเปรียบเทียบผลผลิตของสายพันธุ์ลูกผสม H2 กับสายพันธุ์สันป่าตอง 1 ซึ่งเป็นพันธุ์การค้าที่ให้ผลผลิตสูง พบว่า สายพันธุ์ลูกผสม H2 ให้ผลผลิตสูงขึ้นจากพันธุ์สันป่าตอง 1 ถึง 27 และ 20 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเก็บเกี่ยวที่ 15 และ 20 วัน ตามลำดับ

5.2 สายพันธุ์ลูกผสม H2 มีลักษณะของดอกเห็ด คือ ดอกเห็ดมีสีขาว เส้นผ่านศูนย์กลางของดอกประมาณ 1.5-2.0 เซนติเมตร ก้านดอกยาวประมาณ 5-6 เซนติเมตร และดอกเห็ดบานช้า

5.3 ค่าเฉลี่ยของผลผลิตเห็ดโคนน้อยสายพันธุ์ลูกผสม H2 ให้ผลผลิตสะสมสูงสุดคือ 750.67 และ 842.00 g/1.5 kg medium เมื่อเก็บเกี่ยวที่ 15 และ 20 วัน ตามลำดับ

5.4 ลักษณะการเจริญของเส้นใยของเห็ดโคนน้อยสายพันธุ์ลูกผสม H2 คือ เส้นใยมีการเจริญเติบโตได้เร็ว และเส้นใยมีการเดินแบบฟู

6. ศึกษาลักษณะแถบไอโซไซม์ในเส้นใยเห็ดโคนโดยใช้เทคนิคทางอิเล็กโทรโฟรีซิส

การเปรียบเทียบไอโซไซม์ esterase และ peroxidase พบว่าแถบสปีไซโมแกรมที่ปรากฏของสายพันธุ์สปอร์เดี่ยว ไม่สามารถนำมาใช้ในการทำนายว่าลูกผสมที่เกิดขึ้นสายพันธุ์ใดจะให้ผลผลิตสูง